

พระราชกฤษฎีกา

เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่าย

รัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร และข้าราชการประเภทอื่นที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

“โครงการ” หมายความว่า โครงการให้เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย” หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ ส่วนข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินเดือนที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

“เวลาราชการ” หมายความว่า เวลาราชการที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการโดยไม่ให้นับเศษของปี และไม่รวมถึงเวลาราชการที่มีสิทธิได้นับเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ

“เวลาราชการที่เหลือ” หมายความว่า เวลาตั้งแต่วันที่ข้าราชการลาออกจากราชการจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๕ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรที่จะให้มีโครงการให้เงินช่วยเหลือข้าราชการซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ให้กระทรวงการคลัง สำนักงาน ก.พ. สำนักงานงบประมาณ และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำรายละเอียดของโครงการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

รายละเอียดของโครงการตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการโครงการซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการรายใดเข้าร่วมโครงการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ และผู้แทนส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องตามจำนวนที่เหมาะสม

(๒) ประมาณการข้าราชการที่จะเข้าร่วมโครงการ

(๓) หลักเกณฑ์และวิธีการการแสดงความจำนงของข้าราชการที่จะเข้าร่วมโครงการรวมทั้งกำหนดระยะเวลาการแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการโครงการไปยังข้าราชการซึ่งได้แสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการ

มาตรา ๕ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติรายละเอียดของโครงการตามมาตรา ๔ วรรคสอง ในปีงบประมาณใด ให้เริ่มใช้โครงการในปีงบประมาณถัดไป

มาตรา ๖ อัตราเงินช่วยเหลือข้าราชการซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือดังกล่าวให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ ส่วนวิธีการเบิกจ่ายนั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๗ ข้าราชการที่จะแสดงความจำนงเพื่อขอรับเงินช่วยเหลือตามโครงการต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุตั้งแต่ห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปหรือมีเวลาราชการตั้งแต่ยี่สิบห้าปีขึ้นไป ทั้งนี้ ให้นับถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่ลาออกจากราชการตามโครงการ

(๒) มีเวลาราชการที่เหลือไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ลาออกจากราชการตามโครงการ

(๓) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ ถูกสอบสวนหรือสอบหาข้อเท็จจริงทางวินัย หรือพิจารณาโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทรักษา หรือเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาซึ่งมิใช่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(๔) ไม่เป็นผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องออกจากราชการไม่ว่ากรณีใดๆ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทรักษา นั้น ๆ

มาตรา ๘ ให้ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุตามโครงการ มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือตามจำนวนและหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นรับบำเหน็จ ให้ได้รับเงินช่วยเหลือในอัตราเจ็ดเท่าของเงินเดือนเดือนสุดท้าย โดยแบ่งจ่ายเป็นสองงวดในจำนวนเท่ากัน และจ่ายให้ปีละงวด

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นรับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ ให้ได้รับเงินช่วยเหลือตามจำนวนและหลักเกณฑ์ตาม (๑) รวมทั้งเงินช่วยเหลือรายเดือนผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญเรียกโดยย่อว่า “ช.ร.บ.” ซึ่งคำนวณจากอัตราเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการที่เหลือหารด้วยห้าสิบ ทั้งนี้ จำนวนเงินช.ร.บ. นี้ ต้องไม่สูงกว่าร้อยละยี่สิบของเงินเดือนเดือนสุดท้าย และเมื่อนำไปรวมกับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ หรือเงินเพิ่มอื่นๆ แล้วจะต้องไม่สูงกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้าย

เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันที่ ๓๐ กันยายน ของปี
ที่ลาออกจากราชการตามโครงการด้วย

มาตรา ๕ การจ่าย ช.ร.บ. ให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ ช.ร.บ. ให้เบิกจ่ายพร้อมกับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ
ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับ ช.ร.บ. ถึงแก่ความตายให้จ่าย ช.ร.บ. ถึงวันที่ถึงแก่ความตาย โดย
ให้จ่ายตามส่วนแห่งจำนวนวันที่มีสิทธิได้รับ และจะนำ ช.ร.บ. ไปรวมกับบำนาญหรือเงินเพิ่มพิเศษอื่นๆ
ในการคำนวณบำเหน็จตกทอดและเงินช่วยเหลือไม่ได้

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินตามมาตรา ๗ ถึงแก่ความตายก่อนได้รับเงินช่วยเหลือ
ดังกล่าว ให้จ่ายเงินช่วยเหลือนั้นแก่ผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้นั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือตามมาตรา ๗ ได้กลับเข้ารับราชการเป็น
ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ หรือกลับเข้าทำงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างประจำในรัฐวิสาหกิจ
หน่วยงานของรัฐ หรือองค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน ให้ผู้นั้นหมดสิทธิรับเงิน
ช่วยเหลือตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการหรือเข้าทำงานดังกล่าว และให้ส่งคืนเงินช่วยเหลือที่ได้รับไว้
ทั้งหมดรวมทั้งดอกเบี้ยตามอัตราเงินฝากประจำสิบสองเดือนของธนาคารออมสินให้แก่กระทรวง
การคลังตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับ ช.ร.บ. ได้กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง
และได้เลิกรับบำนาญเพื่อนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่อง
กับการรับราชการในตอนหลัง ก็ให้ระงับการจ่าย ช.ร.บ. ตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการนั้น และเมื่อผู้นั้น
พ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว ก็ให้มีสิทธิได้รับ ช.ร.บ. ตามจำนวนที่เคยได้รับต่อไป

มาตรา ๑๓ ผู้ซึ่งรับเบี้ยหวัดเมื่อย้ายประเภทไปเป็นผู้รับบำเหน็จเหตุทดแทนให้ผู้นั้นหมดสิทธิรับ
ช.ร.บ. ตั้งแต่วันที่ย้ายประเภทเป็นต้นไป

มาตรา ๑๔ ผู้ซึ่งรับ ช.ร.บ. ผู้ใดเสียสิทธิรับบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ หรือเสียสิทธิรับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ให้ผู้นั้นหมดสิทธิรับ ช.ร.บ. ตั้งแต่
วันที่เสียสิทธิดังกล่าว

มาตรา ๑๕ ให้โครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตข้าราชการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดที่ได้รับ
อนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกานี้
และให้ข้าราชการที่ได้แสดงความจำนง โดยขอลาออกจากราชการเพื่อขอรับเงินช่วยเหลือตามโครงการ
ดังกล่าวและได้รับอนุมัติให้เข้าร่วมโครงการมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือตามจำนวนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้
ในพระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งมีแผนในการปรับอัตรากำลังข้าราชการให้มีขนาดเล็กแต่มีประสิทธิภาพสูง โดยมีมาตรการจูงใจให้ข้าราชการลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ อันได้แก่เงินช่วยเหลือผู้ซึ่งลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ สมควรดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายในการปฏิรูประบบราชการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้